

ความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 10 (รัฐหรือควรรู้ว่ามีการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้ละเว้นไม่ยกเลิกการเสนอราคา)

ลักษณะความผิด

● เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐมีอำนาจ หรือหน้าที่ อนุมัติ พิจารณา หรือดำเนินการ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคา รัฐ หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่ามีการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้ ละเว้นไม่ดำเนินการ เพื่อให้มีการยกเลิกการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาครั้งนั้น มีความผิดฐาน กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

อัตราโทษ

- จำคุก 1-10 ปี และปรับสองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา 11 (ทุจริตในการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข)

ลักษณะความผิด

● เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ได้รับมอบหมายทำการออกแบบกำหนดราคา เงื่อนไข หรือผลประโยชน์ตอบแทนอันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคา โดยมุ่งหมายไม่ให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือผู้เสนอราคาให้มีสิทธิทำสัญญาโดยไม่เป็นธรรม หรือเพื่อกีดกันผู้เสนอราคา ไม่ให้เข้าแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมโดยทุจริต

อัตราโทษ

- จำคุก 5-20 ปี หรือตลอดชีวิต และปรับ 1 แสน ถึง 4 แสนบาท

มาตรา 12 (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้มีความผิดฐาน กระทำผิดด้วยตำแหน่งหน้าที่)

ลักษณะความผิด

● เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใดๆ โดยมุ่งหมาย มิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคาให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา

อัตราโทษ

- จำคุก 5-20 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับ 1 แสน ถึง 4 แสนบาท

มาตรา 13 (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กระทำความผิดต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ)

ลักษณะความผิด

● ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการ หรืออนุกรรมการในหน่วยงานของรัฐที่มีใช้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐ กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. นี้ หรือ กระทำการใด ๆ ต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติการพิจารณา หรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคา เพื่อจูงใจหรือจูงใจต้องรับการเสนอราคาที่มีการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้

อัตราโทษ

- จำคุก 7-20 ปี หรือตลอดชีวิต และปรับ 1 แสน 4 หมื่นบาท - 4 แสนบาท

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) ตามมาตรา 123/5

ตามที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน การทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ทำให้มีหน้าที่ ในการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศไทย เพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาซึ่งเป็นมาตรฐานสากล การที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อ ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเรื่องความพยายามและความจริงจังในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายใน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมถึงการแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในประเทศ จึงมีความจำเป็น ต้องแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีกลไกในการขจัด การทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2558 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2558 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเพิ่ม โทษหนักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตรับสินบน การกำหนดความผิดของเอกชนที่ทุจริตให้สินบน การไม่นับอายุความในระหว่างที่จำเลยหลบหนีคดี และสาระสำคัญอื่นหลายประการ เช่น การกำหนด ฐานความผิดสำหรับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเจ้าหน้าที่

ตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ มาตรา 123/5 วรรค 2 กำหนดให้มีฐานความผิดเฉพาะสำหรับ นิติบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเจ้าหน้าที่ขึ้น เนื่องจากผลโยชน์ที่เกิดจากการให้สินบน เช่น การได้รับสัมปทาน หรือโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ แท้จริงแล้วผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการติดสินบน ดังกล่าวก็คือนิติบุคคลนั่นเอง กฎหมายใหม่จึงกำหนดให้นิติบุคคลมีความผิดถ้าคนที่เกี่ยวข้องกับ นิติบุคคล เช่น ลูกจ้าง ตัวแทน ได้ให้สินบนเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ไทยหรือต่างประเทศ และ ทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน โดยมีการกำหนดโทษเป็นโทษปรับเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของนิติบุคคลที่ไม่อาจรับโทษ จำคุกได้ โดยมีอัตราโทษปรับจากค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่นิติบุคคลนั้นได้รับ ซึ่งกรณี ที่เป็นการให้สินบนในโครงการขนาดใหญ่อาจทำให้มีโทษปรับทางการเงินเป็นจำนวนหลายร้อยล้านบาท โดยมาตรการลงโทษทางการเงินนี้จะทำให้รัฐได้รับการเยียวยาความเสียหาย เพื่อเอาประโยชน์ ที่นิติบุคคลไม่ควรได้กลับคืน และเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำความผิด

“การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกลุ่มเป้าหมายรัฐวิสาหกิจ”

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

เลขที่ 361 ถนนนบพุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 02 528 4800 โทรสาร 02 528 4913

สายด่วน ป.ป.ช. 1205

www.nacc.go.th

“การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกลุ่มเป้าหมายรัฐวิสาหกิจ”

เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2557 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 55 แห่ง เพื่อแสดงเจตนารมณ์ ร่วมกันในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมาตรการเสริมด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสาระสำคัญของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ประกอบด้วย

1. การกำหนดบทบาทของรัฐบาลวิสาหกิจในการร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเน้นเรื่องความโปร่งใสและคุณธรรมในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ
 2. ให้มีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจที่เหมาะสม โปร่งใส เป็นธรรม และการเสนอให้มีโครงสร้างที่มีผู้รับผิดชอบ (ศปท. ในองค์กร) ปฏิบัติการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลในงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน
 3. ดำเนินการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยใช้ดัชนี ITA (Integrity & Transparency Assessment) เป็นเครื่องมือ
- เพื่อขยายผลของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ดังกล่าวข้างต้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2556 - 2560) ภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ต่อเนื่องระหว่างปีงบประมาณ 2558 - 2560 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ
1. พัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายระดับองค์กร ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 2. เพื่อพัฒนาและยกระดับดัชนีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ
 3. เพื่อยกย่อง เชิดชูหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการสร้างนวัตกรรม การจัดการ (Innovative management) ด้านการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการของหน่วยงาน ตามหลักธรรมาภิบาลและบรรษัทภิบาล
 4. เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
 5. เพื่อติดตามความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

“สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3)”

“พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542”

หรือเป็นที่รู้จักกันสั้นๆ ว่า “กฎหมายฮั้ว” หมายถึง การที่ผู้เสนอราคาตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตกลงกระทำการร่วมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

- กำหนดราคาอันเป็นการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ หรือ
 - หลีกเลี่ยงการแข่งขันกันอย่างแท้จริงและเป็นธรรมอันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคา รายหนึ่ง หรือหลายรายให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา หรือ
 - เพื่อผลประโยชน์อย่างใด ระหว่างผู้เสนอราคาด้วยกัน
- “ฮั้ว” ถือเป็นการทุจริตอย่างร้ายแรง ทำให้รัฐสูญเสียประโยชน์ ก่อให้เกิดการผูกขาด สร้างอิทธิพลในการก่อสร้าง รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้าง ส่งผลเสียหายต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของเงิน และเจ้าของประเทศ

นิยามที่สำคัญ

“การเสนอราคา” หมายความว่า การยื่นข้อเสนอเพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ อันเกี่ยวกับ การซื้อการจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทานการได้รับ สิทธิใด ๆ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นใด ที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมาย และได้รับเงินอุดหนุน หรือ เงิน หรือทรัพย์สินลงทุนจากรัฐ

การบังคับใช้

- บังคับใช้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- บังคับใช้กับภาคธุรกิจที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ
- บังคับใช้กับประชาชนทั่วไปที่มีส่วนร่วมกระทำผิด

บทลงโทษ ความผิดบุคคลทั่วไป

มาตรา 4 (สมยอมราคา)

ลักษณะความผิด

- ผู้ตกลงร่วมกันในการเสนอราคา หรือ ผู้เป็นธุระในการชักชวนให้ผู้อื่นร่วมตกลงเพื่อให้ ประโยชน์แก่ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญาโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม กีดกันไม่ให้เสนอ สินค้าหรือบริการ หรือเอาเปรียบหน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่การประกอบธุรกิจปกติ

อัตราโทษ

- จำคุก 1-3 ปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่เสนอราคาสูงสุดหรือที่มีการทำสัญญา

มาตรา 5 (การจัดฮั้วกัน)

ลักษณะความผิด

- ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เรียกรับหรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์เพื่อจูงใจให้ ร่วมดำเนินการให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา เสนอราคาสูงกว่าหรือต่ำกว่าลักษณะ สินค้า บริการหรือสิทธิที่จะได้รับ ไม่เข้าร่วมเสนอราคาหรือถอนการเสนอราคา

อัตราโทษ

- จำคุก 1-3 ปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่เสนอราคาสูงสุดหรือที่มีการทำสัญญา

มาตรา 6 (ข่มขืนใจผู้อื่นให้จ่ายอม)

ลักษณะความผิด

- ข่มขืนใจผู้อื่นให้จ่ายอมร่วมดำเนินการในการเสนอราคา หรือไม่เข้าร่วมเสนอราคา หรือ ถอนการเสนอราคา หรือ ต้องเสนอราคาตามกำหนดโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญให้กลัว จะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น

อัตราโทษ

- จำคุก 5-10 ปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่เสนอราคาสูงสุดหรือที่มีการทำสัญญา

มาตรา 7 (ใช้อุบายหลอกลวง, กระทำโดยวิธีอื่นใด)

ลักษณะความผิด

- ใช้อุบายหลอกลวงหรือกระทำการโดยวิธีอื่น เป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคา อย่างเป็นธรรม หรือเสนอราคาโดยหลงผิด

อัตราโทษ

- จำคุก 1-5 ปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่เสนอราคาสูงสุดหรือที่มีการทำสัญญา

มาตรา 8 (เสนอราคาต่ำ หรือให้ผลประโยชน์สูงกว่าปกติเป็นเหตุให้ปฏิบัติตามสัญญาไม่ได้)

ลักษณะความผิด

- เสนอราคาโดยรู้ว่าต่ำมากเกินกว่าปกติ หรือเสนอผลประโยชน์สูงกว่าความเป็นจริง เป็นการกีดกัน การแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้โดยทุจริต

อัตราโทษ

- จำคุก 1-3 ปี และปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่เสนอราคาสูงสุดหรือที่มีการทำสัญญา

มาตรา 9 (นิติบุคคลกระทำความผิด ผู้จัดการ, ผู้บริหารเป็นตัวการร่วม)

ลักษณะความผิด

- การกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลใดถือว่า หุ่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในกิจการของนิติบุคคลนั้น หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ของนิติบุคคลในเรื่องนั้น เป็นตัวการร่วมในการกระทำความผิด เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็น ในการกระทำความผิด

อัตราโทษ

- ตามมาตราที่กระทำความผิด